

Titel: Marie Krøyer – et portræt

Tema: Skagensmalerne, det moderne gennembrud, biografiske film, kvinderoletter, sindssygd, kærlighed, ægteskabsbrud.

Fag: Dansk

Målgruppe: 9.-10. klasse

Data om læremidlet:

Spillefilm: *Marie Krøyer* af instruktør Bille August, 99 minutter, 2012, SF Film Production ApS.

Denne pædagogiske vejledning går tæt på Marie, hendes rolle som hustru, mor og maler. Eleverne klædes gennem arbejdet med filmen på til at skrive en portrætartikel om Marie Krøyer.

Faglig relevans/kompetenceområder

Filmen og den pædagogiske vejledning har flere anvendelsesmuligheder:

- Filmen om Marie Krøyer kan opgives som hovedværk på tekstopgivelserne til prøven i mundtlig dansk i 9. og 10. klasse.
- Filmen og vejledningen kan anvendes i forbindelse med skrivning af portrætartikler.
- Filmen kan være en del af fordybelsesområder som "Skagensmalerne" eller "Det moderne gennembrud".

Der er udarbejdet en kapitemærkning til spillefilmen, som har fokus på kvindeportrættet af Marie, og eleverne skal som afslutning på arbejdet med filmen skrive et portræt af Marie Krøyer. Her i vejledningen gives der både strukturelle og sproglige ressourcer til portrætskrivningen.

Målet er:

- At eleverne kan skrive en portrætartikel af Marie Krøyer, hvor de anvender den viden om Marie, de får gennem filmen.

Ideer til undervisningen

1) Inden filmen

Som indslusning til arbejdet med spillefilmen studeres den filmplakat, der er lanceret i forbindelse med filmen:

Beskriv motivet på plakaten - har plakaten et tydeligt blikfang?

Antyder billedevalget en genre og/eller en tematik?

Hvad fortæller plakats udformning om personen? Hvad betyder personens blikretning i den forbindelse?

Hvordan spiller titel, tagline og billede sammen? Taglinen er ofte en kortfattet sætning, der har til formål at supplere titlen ved at skabe spænding og dramatik. I denne sammenhæng er taglinen: "Længslen. Lidenskab. Løgnen."

Hvilken målgruppe appellerer plakaten til?

2) Se filmen uden pauser

3) Efter filmen

Benyt kapitlemærkningen til at lave tekstmære nedslag i spillefilmen. I kapitlemærkningen er der et klart fokus på Maries karakter, fordi eleverne skal klædes indholdsmæssigt på til at skrive et portræt af Marie Krøyer efterfølgende.

Arbejdsgangen i filmnedslagene er som følger:

- 1) Gense det udvalgte klip
- 2) Tal sammen i klassen om de(t) spørgsmål, der hører til klippet
- 3) Tag noter til den efterfølgende portrætskrivning

Afsluttende arbejde

Som afslutning på arbejdet med filmen skal eleverne skrive et portræt om Marie Krøyer. Skriveordren lyder som følger:

Skriv en portrætartikel om Marie Krøyer. Portrættet skal bringes på et kunstmuseums hjemmeside i forbindelse med en udstilling om skagensmalerne.

I portrætartiklen skal følgende elementer indgå:

- fakta om Marie Krøyer
  - en scenisk fremstilling af en selvvalgt scene fra filmen
  - en selvvalgt rubrik, som afslører vinklen på portrætartiklen
-

Hjælp til arbejdet med portrætartiklen:

Inden eleverne går i gang med det selvstændige skrivearbejde gennemgås en række vigtige genrekoder for portrætartiklen, som I kan finde inspiration til herunder. Hvis I ønsker at læse et portræt inden skrivningen, kan I fx få inspiration fra DSB's blad Ud &

Se. Her findes mange gode portrætartikler i arkiv, og der kommer løbende aktuelle artikler til.

Anledning

Der er ofte en anledning til, at portrætartiklen bliver skrevet netop nu. I denne sammenhæng er anledningen, at et kunstmuseum (I vælger selv hvilket) præsenterer en særudstilling om skagensmalerne. Anledningen kan godt omtales direkte i portrætartiklen.

Vinkel

Man kan ikke dække alle elementer af en persons liv i en portrætartikel. Derfor er det nødvendigt at vælge en vinkel. I forhold til Marie Krøyer kunne man fx vælge en af følgende vinkler:

- Marie som maler
- Marie i P.S. Krøyers malerier
- Marie og Krøyers ægteskab
- Marie og kvinderollen omkring år 1900
- Marie og kunstnerlivet på Skagen
- Marie som mor

Fakta

I portrætartikler indgår altid en række faktaoplysninger om hovedpersonen, som er valgt ud, så de passer til vinklen på artiklen. I kan naturligvis inddrage faktaoplysninger fra spillefilmen, men I er nødt til at supplere med egne netsøgninger. Har I for fx valgt vinklen om *Marie som maler*, kunne det være interessant at søge efter oplysninger om hendes uddannelse, motivvalg, malermåde, udstillinger, karriereafslutning osv. Husk endelig at kildeangive korrekt.

Citater

Hvis der er tale om en nulevende person, vil forfatteren ofte interviewe den, der portrætteres. Den mulighed har I naturligvis ikke. I stedet kan der eventuelt citeres fra filmen. Det er ikke et krav, at I bruger citater.

Scenisk fremstilling

Der veksles ofte mellem informerende afsnit, citater og scenisk fremstilling i et portræt. En scenisk fremstilling er en beskrivelse eller beretning, hvor forfatteren har zoomet ind til et nærbillede af begivenhederne og personerne, så det føles som om du er med i fortællingen lige nu, som herunder:

"Med nøglen i hånden kommer jeg ned ad trappen. Det må være en lørdag eftermiddag, for Martha, købmandens halvgamle tjenestepige med de blege, ligesom nedslidte ansigtstræk og røde skurekonehænder, står ude i gården og skrubber trappestenen. Når hun bruger gulvskrubben, flagrer hendes grålige, senede arme som den knækkede vinge på et fanget insekt." (Fra novellen *Rotten* af Poul Ørum).

Formålet med den sceniske fremstilling er at skabe indlevelse og indre billeder hos læseren. Det er derfor vigtigt, at skribenten nøje udvælger den sceniske fremstilling til højdepunkterne i en beskrivelse.

Det er et krav i skriveordren, at I skal benytte en selvvalgt scene fra filmen og fremstille den scenisk i jeres artikel.

Strukturelle og sproglige ressourcer

I de blå bokse findes strukturelle og sproglige ressourcer, som I kan bruge, når I skriver. Den strukturelle ressource er en opsummering af opbygningen af en portrætartikel, som er gennemgået herover. Den sproglige ressource er ord, som I måske får brug for undervejs i arbejdet, og som kan hjælpe jer med at strække hverdags sproget og benytte ord for første gang i egne tekster.

Strukturel ressource:

Rubrik, der afslører vinklen
Byline
Mellemrubrikker
Evt. faktaboks
Billede + billedtekst
Vekslen mellem:
Fakta, evt. citater og scenisk fremstilling

Sproglig ressource:

Kunstnerkoloni
Hustru
Feteret
Kulturpersonlighed
Sindssygeanstalt
Utroskab
Facade
Mindreværd

Supplerende materialer

Spillefilmen om Marie Krøyer kan med fordel kobles til andre materialer om skagensmalerne, der er tilgængelige i mitcfu.dk:

- *PS Krøyer - sikken fest*, tv-udsendelse, 59 minutter, 2008. Hertil hører pædagogisk vejledning:
<http://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=2&page=2&pageSize=6&search=skagensmalerne&orderby=title&SearchID=a5f78250-ae56-4a58-915b-e0a2c9075372&ClassesWithOr=1&index=1>
- *Der er et yndigt land – Skagens lys*: tv-udsendelse, 29 minutter, 2018.
<http://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=0&page=1&pageSize=6&search=skagensmalerne&orderby=title&SearchID=2819f330-9224-4b81-b879-328f4215af16&ClassesWithOr=1&index=3>